

SEVGİNİN BÜYÜK KUDRETİ
DİNLERDE SEVGİ
ANLAYIŞI

Yazar

Muhammed Hadi TEZOKUR

© Copyright 2023

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN 978-625-399-561-4	Sayfa ve Kapak Tasarımı Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı Dinlerde Sevgi Anlayışı	Yayıncı Sertifika No 47518
Yazar Muhammed Hadi TEZOKUR ORCID ID: 0000-0003-4315-7422	Baskı ve Cilt Vadi Matbaacılık
Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN	Bisac Code REL000000 DOI 10.37609/akya.2969

Kütüphane Kimlik Kartı
Tezokur, Muhammed Hadi.
Dinlerde Sevgi Anlayışı / Muhammed Hadi Tezokur.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2023.
199 s. : resim. ; 135x210 mm.
Kaynakça var.
ISBN 9786253995614
1. Din.

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

İnsanlık tarihi boyunca sevgi, insan ilişkilerinin temel taşı niteliğini koruyan evrensel bir duygu olmuştur. Sevginin tanımı ve anlamı, farklı kültürlerde ve inançlarda değişiklik gösterebilirse de Sevgi, bir kişiye ya da bir şeye derin bağlılık olarak tanımlanabilir. Sevgi insanların diğer canlılar ile farklı olan bir diğer özelliğidir. İnsanların dinleri, dilleri, renkleri, ırkları ne kadar farklı olursa olsun sevgileri ortaktır. İnsan doğası sevgi ile şekillenmeye başlar. İnsanların dünyada yer edinmesi daha doğar doğmaz annesine olan sevgisiyledir. "Yaratılanı severim yaratandan ötürü" sözü İslam'da, "Düşmanını sev" sözü Hıristiyanlıkta, "Komşunu sev" Yahudilikte yer etmiş bir sözdür.

Sevgi, romantik, aile içi, arkadaşlık ilişkilerinde ve toplumda huzur ve mutluluğun temelini oluşturur. Sevgi, bir kişinin başkalarına yardım etme, onların iyiliği için çalışma ve onlara destek olma isteği olarak da ifade edilebilir. Romantik sevgi, iki insan arasındaki derin bağlılık ve duygusal yakınlığı ifade ederken aile içi sevgi, kan bağına dayalı olarak anne, baba, kardeşler arasındaki sevgi ve bağlılığı ifade eder. Sevgi aynı zamanda arkadaşlıklar ve dostluklar arasındaki derin bağları ifade eder. Toplumsal sevgi, bir bireyin toplumuna karşı duyduğu sorumluluk, bağlılık ve yardımseverlik duygularını ifade eder ki bu sevginin içinde vatan, bayrak, millet gibi manevi değerlerimizin sevgisi de bulunur.

Sevginin, fiziksel ve ruhsal sağlık üzerinde de olumlu etkileri vardır. Sevgi dolu ilişkiler, stresi azaltır, mutluluk ve huzur sağlar, depresyon riskini azaltır ve yaşam kalitesini artırır. Sevgi, bireylerin birbirlerine karşı empati göstermelerini, anlayışlı ve birbirlerine destek olmalarını sağlar. Bu da bireyler arasındaki iletişimi güçlendirir, ilişkileri olumlu yönde etkiler.

Sevgi aynı zamanda toplumun genel refahına katkıda bulunur. Sevginin yaygın olduğu bir toplumda, insanlar daha bir yardımsever, daha anlayışlı ve hoşgörülü olur. Toplumsal dayanışma ve işbirliği artar, toplum daha barışçıl ve uyumlu bir yapıya kavuşur. Bu da toplumun daha gelişmiş, istikrarlı ve mutlu olmasını sağlar.

Ancak sevginin olumsuz yönleri de göz ardı edilmemelidir. Bağımlılık, kontrolcü tutumlar, manipülasyon gibi durumlar sevginin olumsuz ve sağlıksız bir biçimde yaşandığı durumları örnek gösterebilir. Ayrıca, aşırı kıskançlık, sahiplenme ve baskı da sevgi duygusunun şiddet gibi olumsuz yansımaların yaşandığı çarpık ilişkilere yol açabilir. Yine de sevgi insan hayatının vazgeçilmez bir parçasıdır. İlişkilerin temelini oluşturan, mutluluğu ve huzuru getiren, bireyler arasındaki bağı güçlendiren ve toplumun refahına katkıda bulunan paha biçilmez bir duygudur. Sağlıklı ve dengeli bir şekilde yaşandığında, sevgi bireylerin ve toplumun yaşam kalitesini artırır ve daha mutlu bir dünya yaratmaya yardımcı olur. Bu nedenle, sevgiyi yaşamımızın her alanında önemsemeli, sevgi dolu ilişkiler kurmalı ve sevgiyle hareket etmeyi amaçlamalıyız. Çağımız sevgiden uzak, dünya egemenliğini elinde tutan şeytanların elinde felaketten felakete koşuyor. Çocuklar katlediliyor, savunmasız analar, babalar öldürülüyor. Hastaneler, okullar bombalanıyor. Bunları yapanlar dini referans alarak bütün bunları yaptıklarını ileri sürüyorlar. Gerçekten de bu katliamları dinler mi emrediyor? Sevgi hakkında dinler neler söylüyor? Bu çalışmanın amacı yaşayan dinlere kısa bakışların ardından aklın yanı sıra sevginin de insanları diğer canlılardan ayıran özelliklerden biri olduğu düşünceyle Allah Sevgisi, İnsan Sevgisi ve Çocuk Sevgisi bağlamında sevginin dile getirilmesidir.

Merhum ve merhume annem ile babamı rahmetle yad ediyorum. Bana Rabbimin bir lütfu olduğu inancını hep taşıdığım hayatının her safhasını mücadele ve çile ile geçiren Can Yoldaşımı da minnet ve şükranla anıyorum. Rabbim kendisine kutlu yolunda sabırlar ihsan etsin. Ayrıca herkes sevgiden uzak kalmadan sevgiyle yaşasın, diyorum. Son olarak burada ismini sayamayacağım beni her daim yalnız bırakmayan bütün dostlarıma teşekkür ediyorum.

Konya/ 2023

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
BÖLÜM 1	
DİNLERDE SEVGİ	7
İslam.....	7
Hıristiyanlık	29
Hıristiyanlıkta Sevgi	35
Yahudilik.....	43
Konfüçyanizm.....	51
Taoizm.....	57
Hinduizm	63
Budizm	72
Sihizm	92
BÖLÜM 2	
ALLAH SEVGİSİ.....	99
Allaha İman	105
Allah'a İtaat	112
Allah İçin Tevazu.....	122
Allah İçin Çalışmak.....	130
BÖLÜM 3	
İNSAN SEVGİSİ	141
Dinler ve Aile Gerçeği	149
Peygamber Sevgisi	152
Çocuk Sevgisi	172
SONUÇ.....	189
KAYNAKLAR	191

KAYNAKLAR

A. Kutsal Kitaplar:

Kur'an-ı Kerim Kur'an-ı Kerim Türkçe Meali

Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır, Dorlion Yayınevi, 2019.

Hadis Kitapları : Sahih-i Buhari, Sahih-i Müslim, Sünen-i Nesai, Sünen-i Tirmizi, Sünen-i Ebu Davud ve Sünen-i İbn Mace.

Kutsal Kitap Eski ve Yeni Antlaşma (Tevrat, Zebur, İncil)

Kitabı Mukaddes Şirketi, İstanbul, 2009.

World Scripture, A Comparative Anthology Of Sacred Texts,

(Ed.:Andrew Wilson), New York, 1991.

Sihizm, Adi Granth, Gauri Purabi, Ravi Das.

Budizm, Tripitaka: Vinaya-pitaka (Disiplin sepeti).

Sutta-pitaka (Telkin sepeti).

Abhidharma-pitaka (Felsefi ve psikolojik yorumlar sepetini oluşturur)

Confucius, Analects.

B. Kitap ve Makaleler:

Amanullah De Soudy , Michelle A. Gonzalez , William S. Green, Judaism, Christianity, and Islam An Introduction to Monotheism, Great Britain, 2021.

Archer, Peter, Dinler Tarihi 101 (Çev. Simgе Kaytan), Say Yay., Ankara, 2021.

Adler, Alfred, İnsanı Tanıma Sanatı, (Çev.: Kamuran Şipal), Say Yay., İstanbul, 2010

Atay, Hüseyin, İslam'ı Yeniden Anlamak, Ankara, 2016.

Avcı, Mahmut, "Tehzibü'l-Ahlâk'da Sevgi Erdemi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Aralık 2018.

Aydın, Hasan, Mitostan_Logosa_Eski_Yunan_Felsefesinde_Aşk, İstanbul, 2013.

Aydın, Fuat, "Caynizm", Yaşayan Dünya Dinleri (ed. Ali Erbaş), Anadolu Üniversitesi, 2010.

Bahya Ibn Pakuda, The Duties of the Heart, (Çev. Menahem Mansoor), London, 1973.

Bardakçı, Mehmet Necmettin, "Mevlânâ'nın Evrensel Sevgi Ve Hoşgörü Anlayışı", marife, yıl. 7, sayı:3, 2007.

Batuk, Cengiz, "Caynizm- Sihizm", Dinler Tarihi İlahiyat Lisans Tamamlama Programı, OMÜ.

Bayraktar, Mehmet, İbn Sina'da Varlık, Varoluşun Sebebi ve Varlığın Delili Olarak Aşk, AÜİFDerg., Cilt:27 Sayı:01 (1986).

Braswell, George W, Understanding World Religions, Nashville, Tennessee, Broad and Holman, 1994.

Burney, Pierre, Aşk L'amour (Çev; Ayşen Ekmekçi-Alev Türker), İletişim Yayınları, İstanbul, 1990.

Challaye, Felician, Dinler Tarihi, (Çev. Samih Tiryakioğlu), Varlık Yay., İstanbul, 2007.

Chilana, Rajwant Singh "Sikhism: Building a Basic Collection on Sikh Religion and Culture" Reference & User Services Quarterly, Winter 2005, Vol. 45.

Confucius, Analects, New York, 2014, Penguin Classics.

- Crawford, Robert**, What is Religion? New York, 2002.
- Cumbur, Müjgan**, Mevlânâ'nın İlk Mütercimi Gülşehri' Mevlânâ Yirmi Altı Bilim Adamının Mevlânâ Üzerine Araştırmaları, Konya, 1983.
- Çetinkaya, Ülkü**, "Aşk Mesnevilerinde Kadın Yusuf u Züleyha Ve Husrev ü Şirin Mesnevileri", Doktora Tezi, AÜSBE, Ankara, 2008.
- Daljeet Singh**, Essentials of Sikhism, Amritsar, 1994.
- Dar, Mohd Ashraf**, Concept of Compassion in Buddhism, Its Ethical Implication in the Contemporary World, Journal of Culture, Society and Development, 2019.
- Dinler Tarihi Ansiklopedisi**, Yay. Kur.: İsmet Zeki Eyüboğlu-Taniu Gökçöl-Osman Keskioglu-Metin Sözen-Bahriye Üçok, Gelişim Yayınları, (Gen. Yön. Ercan Arıklı); (Yay. Yön. Hilmi Yavuz).
- Ebu'l-Vefii el-Guneymf et-Taftazani**, "Züh'd Hareketinin Tasavvufa Dönüşüm Süreci-Rabiati'l-Adeviyye Örneği-"(Çev.: A.Ögke), Ekev Akademi Derg. c. 3 sy. 1, 2001.
- Jeremy Holmes**, John Bowlby and Attachment Theory, New York, 2014. s. 51.
- Eleanor Nesbitt**, Sikhism A Very Short Introduction, New York, 2005.
- Thomas B. Ellis**, "I Love You, I Hate You: Toward a Psychology of the Hindu "Deus Absconditus"International Journal of Hindu Studies , Apr., 2009, Vol. 13, No. 1 (Apr., 2009)
- Gündüz, Şinasi**, Dinsel Şiddet-sevgi söyleminden şiddet realitesine hristiyanlık-, Samsun, 2002, Etüt Yay.
- Geylani, Abdulkadir**, Fütuhu'l Gayb Gizliden Sesler, İstanbul, 2015.
- Hanh, Thich Nhat**, Love in Action, California, 1993.
- Hançerlioğlu, Orhan**, Felsefe Sözlüğü, Mac Millan Contempory Dictionary, TDK Ruhbilimleri Terimleri Sözlüğü.
- İraşi, Muhammed Atryye**, Azametü'r-Rasül", (Çev. Adem Apak), Kahire, 1966.
- Jampolsky, Gerald**, Love Is Letting Go of Fear (Sevgi Korkudan Özgürleşmektir), (Çev. Salih Serin), İstanbul, 1995.
- Konfüçyüs**, Erdemin Ardından Git, (Çev.İşitan Gündüz) İstanbul, Notos Yay.,2008.
- Kuzu, Fettah**, (2018). "Aşk Ve Şiir Bağlamında Mahlas Beyitlerinden Hareketle İki Şair İki Şiar: Fuzûlî ve Bâkî'de Aşk ve Şiir", Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 7(1).
- Mevlânâ Celâleddin**, Mesnevî-i Şerif, C. III.
- Philip J. Ivanhoe**, Confucian Reflections Ancient Wisdom for Modern Times, New York, 2013.
- Nesbitt, Eleanor**, Sikhism A Very Short Introduction, New York, 2005.
- Özöğretmen, Esra Dilşat**, Potasyum Sorbat Ve Sodyum Laktat'ın Kara Salyangozlarında Kalite Değişimlerine Etkisi, Gıda Mühendisliği ABD, YL Tezi, Ankara 2006.
- Peters, F .E .** İbrahim'in Çocukları Musevilik, Hristiyanlık, İslamiyet (Çev.: Nurşan Üstüntaş), İstanbul, 2005.
- Routledge, Robin**, Hesed As Obligation:A Re-Examination, Tyndale Bulletin 46.1 (1995).
- Sir John Templeton**, Agape Love A Tradition Found in Eight World Religions, London, 1999.

Kaynaklar

Şeyh Sadi Şirazi, Bostan ve Gülistan, (Çev. R. Bilge), İstanbul, Meral Yayınevi, 12.baskı.

Tabbara, Afif Abdülfettah, el-Yehûd fi'l-Kur'an. Beyrut, 1966.

Taşpınar, İsmail, "Dinlerde Sevgi" Köprü dergisi, 101. Sayı | Kış 2008.

Tezokur, M. Hadi, Yahudilik II, Tarih ve Kutsal Metinler, Ankara, 2022.

Turan, Mehmet İnanç, Aşkın ve Sevginin Felsefesi, İzmir, 2012.

Tümer, Günay -Abdurrahman Küçük, Dinler Tarihi, Ocak Yay., Ankara, 1993.

Türk, İdris, Bâyezîd-İ Bistâmî'nin Muhabbetullah Anlayışı, International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Volume 9/5 Spring 2014.

Yazır, M. Hamdi, Hak Dini, Kur'an Dili, İstanbul, 1998, c.1.

C. Web Siteleri

<https://islamansiklopedisi.org.tr/mutevatir> (19.09.2023 tarihinde erişildi.)

<https://islamansiklopedisi.org.tr/hasen--hadis> (19.09.2023 tarihinde erişildi.)

<https://islamansiklopedisi.org.tr/zayif> (19.09.2023 tarihinde erişildi.)

<https://islamansiklopedisi.org.tr/muallel>: (19.09.2023 tarihinde erişildi.)

<https://daruttaauheed.wordpress.com/2016/09/15/kutub-e-sittah-english-pdf/> (19.09.2023 tarihinde erişildi.)

https://ia802807.us.archive.org/6/items/imamnevevi40hadisserhi_201912/İMAM%20NEVEVİ%2040%20HADİS%20ŞERHİ.pdf ; (19.09.2023 tarihinde erişildi.)

<https://islamansiklopedisi.org.tr/nehcul-belaga> (19.09.2023 tarihinde erişildi.)

<https://www.elmustafa.com.tr/uploads/dokuman/Nehcul-Belaga.pdf> e.t. (19.09.2023 tarihinde erişildi.)

<http://www.paragonhouse.com>; s.43. (19.09.2023 tarihinde erişildi.)

<https://hikayeler.ihya.org/hikaye-oku-960.html>; (26.09.2023 tarihinde erişildi.)

<https://unknownindia.wordpress.com/2011/10/22/“father-forgets”-by-w-livin-gston-larned/> (26.09.2023 tarihinde erişildi.)

<https://iskconeducationalservices.org/HoH/lifestyle/lifestyle/children/> (20.10.2023 tarihinde erişildi)

https://yandex.com.tr/gorsel/search?from=tabbar&img_url=https%3A%2F%2Fwww.funnyart.club%2Fuploads%2Fposts%2F2022-12%2F1671212426_www-funnyart-club-p-kartinki-so-smislom-otets-i-sin-krasivo8.jpg&lr=103870&pos=8&rpt=simage&text=çocuk%20sevgisi (24.10.2023 tarihinde erişildi)

<https://islamdahayat.com/islamdahayat.php> (20.11.2023 tarihinde erişim sağlandı)

https://www.academia.edu/68658804/Anukamp%C4%81_Karu%E1%B9%87%C4%81_and_Mah%C4%81karu%E1%B9%87%C4%81_in_Budhist_Tradition?source=swp_share (10.12.2023 tarihinde erişim sağlandı.)